

Učitelj je komedijant, če ne, ni učitelj. »Avtentični« učitelj ni učitelj, tako kot igralec, prežet z lastno senzibilnostjo, po Diderotu, ne more nikoli postati veliki igralec.¹

Izhodišče za hipotezo tega besedila dolgujemo knjigi, iz katere je preveden uvodni citat. V luči te izposojene zastavitve je namreč mogoče razčleniti in opisati specifični problem, ki zadeva razmerje ideologije in učitelja navsezadnje tudi v fluidnem položaju nedefiniranih družbenih sprememb, namreč sprememb same strukture družbenega, s tem pa zadeva tudi družbeno vlogo šolske institucije in vlogo tistih, ki jim je v njej naloženo posebno poslanstvo. Gotovo je namreč, da je vse, kar se je zgodilo ravno v območju ideologije, povzročilo pravi potres v samih temeljih tudi na področju vzgoje in izobraževanja, in da je vse, kar je bilo nekoč samoumevno, kar je bilo podlaga vrste gotovosti in samogotovosti v vzgojno-izobraževalnem procesu, izpostavljeno novemu preizpraševanju, a hkrati predstavlja tudi polje neomejene ponudbe vrste »konceptov«, »teorij« in tudi bolj ali manj drznih »praks«. V vsem tem se pogosto pripeti, da je sproti »pozabljena« ključna vloga učiteljstva, kar pomeni, da se učiteljstvo nenadoma prikazuje kot nekakšno prazno mesto v sistemu, ki mu je mogoče naložiti karkoli: velike cilje nastajajoče družbe, etično zadolženost, visoko kvaliteto dela, ljubezen do učencev, čuvanje ugleda poklica s posebnim poslanstvom, lastno kreativnost in prenašanje kreativnosti na učence, dodatno izobraževanje ..., čisto na koncu pa še avtonomijo. Toda prav slednje je navadno le mašilo, saj vse zahteve izključujejo tisto, kar je najbolj bistveno za pojem avtonomije, namreč samodoločitev.

¹ Hubert Hannoun, *Paradoxe sur l'enseignant*, Pariz 1989, 135.